

โครงการพัฒนาการเรียนรู้ในเด็กปฐมวัยดอนแรด

รายงานความก้าวหน้า

ประจำปีการศึกษา 2559-2560

ที่มา จุดมุ่งหมายและองค์ประกอบโครงการ

สืบเนื่องมาจากความสำเร็จของโครงการพัฒนาการเรียนรู้ในเด็กปฐมวัยระยะที่ 1 ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดชัยศรีสะอาด ในตำบลดอนแรด องค์การบริหารส่วนตำบลได้ขอให้คณะกรรมการดำเนินโครงการช่วยสนับสนุนการดำเนินการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอีกห้าแห่งให้มีคุณภาพมาตรฐานทัดเทียมกับศูนย์วัดชัยศรีสะอาด และในขณะเดียวกันก็ยังคงคุณภาพหรือปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดชัยศรีสะอาดให้ดียิ่งขึ้น โครงการได้เน้นการเสริมสร้างความเข้าใจของครู และผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับปรัชญาการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้แบบใหม่นี้ รวมไปถึงการสร้างความสามารถในการดำเนินโครงการเรียนรู้ของครูและผู้ดูแลเด็ก ณ ศูนย์ต่างๆ ได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ คณะผู้ดำเนินการโครงการยังได้ช่วยสนับสนุนห้องเรียนอนุบาลในโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งเด็กเกือบทุกคนจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดชัยศรีสะอาดไปเข้าเรียนเมื่ออายุครบสี่ปี

จุดประสงค์หลักของโครงการในระยะที่ 2 (ซึ่งต่อยอดจากจุดประสงค์ของโครงการระยะที่ 1) ได้แก่ 1) พัฒนาทักษะการใช้ชีวิตของเด็กผ่านวรรณกรรม และ 2) เสริมสร้างศักยภาพครูและผู้ดูแลเด็ก เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางการศึกษาอย่างยั่งยืน ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 แห่งและชั้นอนุบาล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เหล่านี้ โครงการได้จัดให้มีองค์ประกอบต่างๆ ทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ :

- การปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยรวมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- การพัฒนาครูและผู้ดูแลเด็ก
- การพัฒนาแผนการสอนและสื่อการเรียนรู้
- การพัฒนาความสามารถด้านการจัดการและการติดตาม
- การสนับสนุนการเรียนรู้ระดับอนุบาล

เพื่อให้การดำเนินโครงการระยะที่ 2 บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ มีการลงความเห็นว่าจะต้องเพิ่มจำนวนผู้ดำเนินการ (นำ) และยัง(และเสริมสร้างคณะผู้บริหาร ที่ทำงานแบบอาสาสมัคร (โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัยที่มากประสบการณ์ รวมถึงผู้จัดการผู้จัดการผู้ทรงคุณวุฒิ สองท่านผู้มีประสบการณ์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (แบบอาสาสมัคร) มีการคาดการณ์ว่าการดำเนินโครงการระยะที่สอง จะต้องใช้งบประมาณสนับสนุนอย่างน้อย 2 ล้านบาท ในช่วงกลางเดือน เมษายน 2559 ซึ่งเป็นช่วงเริ่มปีการศึกษาใหม่และการดำเนินโครงการระยะที่สองกำลังจะเริ่มขึ้น งบประมาณจำนวน 2 ล้านบาทได้รับความอนุเคราะห์จากบริษัท ช. การช่าง จำกัด (มหาชน) และจากการบริจาคส่วนบุคคล ทำให้งบประมาณรวมของโครงการ ณ วันที่ 18 เมษายน 2559 มียอดอยู่ที่ 2.245 ล้านบาท (ดูตารางที่ 1)

ตาราง 1: สรุปรายงานการเงินโครงการ (ณ 31 มีนาคม 2560)

วันที่	รายการรับ	จำนวนเงิน (บาท)
1 เม.ย. 59	ยอดยกมา	245,424.93
18 เม.ย. 59	เงินบริจาคจาก บมจ. ช.การช่าง	2,000,000.00
5 พ.ค. 59	เงินบริจาค	3,333.00
2 มิ.ย. 59	เงินบริจาค	10,000.00
17 มิ.ย. 59	ดอกเบี้ยรับ	2,185.78
12 ธ.ค. 59	ดอกเบี้ยรับ	3,819.47
17 ม.ค. 60	เงินบริจาค	5,000.00
รวมรายรับ		2,269,763.18
วันที่	รายการจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
28 เม.ย. 59	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน: มีนาคม 2559	78,492.75
20 มิ.ย. 59	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน: เมษายน-พฤษภาคม 2559	260,353.65
17 ส.ค. 59	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน: มิถุนายน 2559	260,003.95
30 ส.ค. 59	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน: กรกฎาคม-สิงหาคม 2559	193,750.00
30 ก.ย. 59	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน: กันยายน 2559	146,200.00
31 ต.ค. 59	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน: ตุลาคม 2559	113,800.00
29 พ.ย. 59	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน: พฤศจิกายน 2559	170,820.00
30 ธ.ค. 59	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน: ธันวาคม 2559	138,752.00
31 ม.ค. 60	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน: มกราคม 2560	128,302.00
28 ก.พ. 60	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน: กุมภาพันธ์ 2560	122,102.00
31 มี.ค. 60	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน: มีนาคม 2560	245,481.00
รวมค่าใช้จ่าย		1,858,057.35
ยอดเงินคงเหลือ		411,705.83

รายงานความคืบหน้าฉบับประจำเดือนธันวาคม 2559 ได้ผลสรุปว่าการดำเนินโครงการโดยรวมในระยะที่ 2 เป็นไปได้ด้วยดี การเบิกจ่ายงบประมาณโดยรวมเป็นไปตามที่วางแผนไว้ และการประเมินทักษะของเด็กเบื้องต้นบ่งชี้ว่าจะมีผลการดำเนินการเป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากมีการสรุปผลการดำเนินงานของโครงการในระยะที่ 2 แล้ว ส่วนที่เหลือของรายงานฉบับนี้จะกล่าวถึงความคืบหน้าของโครงการตลอดทั้งปีการศึกษาในองค์กรประกอบต่าง ๆ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรด้านวิชาการ และทิศทางในอนาคตของโครงการ

การดำเนินโครงการ

หลังจากที่ผู้เกี่ยวข้อง อันได้แก่องค์กรบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการการเรียนรู้ และผู้ปกครอง ได้ประชุมปฏิบัติการเมื่อเดือนเมษายนปี 2559 ซึ่งคณะกรรมการบริหารโครงการได้นำเสนอผลการดำเนินงานของโครงการระยะแรกและรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการระยะที่ 2 แล้ว ได้มีการเริ่มดำเนินโครงการระยะที่ 2 ในองค์กรประกอบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

สภาพแวดล้อมทางกายภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะผู้ดำเนินโครงการได้ไปเยี่ยมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่ง พบว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 5 แห่งต้องได้รับการปรับปรุงอย่างเร่งด่วนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดชัยศรีสะอาดได้รับการปรับปรุงไปแล้วในโครงการระยะที่ 1 เด็ก ๆ ต้องเผชิญกับสภาพสุขอนามัยที่ไม่ดี เช่น ไม่มีอ่างล้างมือที่เหมาะสม ห้องน้ำสกปรก ห้องเรียนที่ทรุดโทรม เป็นต้น นอกจากนี้ ห้องเรียนและการจัดสภาพภายในห้องก็ไม่เหมาะสม

เช่น รูปภาพและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ติดไว้เหนือระดับสายตา ของเล่นไม่อยู่ในสภาพดี หรือของเล่นในสภาพดีถูกเก็บไว้ในตู้ ดังนั้นคณะผู้บริหารโครงการจึงได้ทำงานร่วมกับองค์กรบริหารส่วนตำบลและครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 5 แห่ง รวมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดชัยศรีสะอาด สำหรับการปรับปรุงเพิ่มบางจุด ทำแผนการซ่อมแซมศูนย์ให้เสร็จสมบูรณ์ ซึ่งแผนการซ่อมแซมนี้รวมถึงการปรับปรุงห้องครัว ห้องน้ำ พื้นที่ซักรีด สนามเด็กเล่น และสภาพแวดล้อมโดยรวมของศูนย์ รวมทั้งการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ตำบลได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการซ่อมแซมและปรับปรุงอาคารสถานที่ และได้มีการดำเนินการซ่อมแซมและปรับปรุงตามแผนที่วางไว้ ทำให้สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ดีขึ้นมาก

การพัฒนาครูและผู้ดูแลเด็ก องค์กรประกอบนี้เป็นองค์กรประกอบที่สำคัญของโครงการในระยะที่ 2 โดยเป็นการวางพื้นฐานและสร้างความเข้าใจเรื่องทฤษฎีพัฒนาการทางด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคมของเด็กอายุ 2-4 ปี ให้กับครูและผู้ดูแลเด็กผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ 12 หัวข้อ ซึ่งได้แก่ การเขียนแผนการสอน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมยามเช้าสำหรับเด็ก กิจกรรมกลางแจ้ง ดนตรีและการเคลื่อนไหว กิจกรรมส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ การพัฒนากิจกรรมเกี่ยวกับศิลปะและงานฝีมือ หลักการพื้นฐานของการเล่นอย่างอิสระ เกมการศึกษา การพัฒนาทักษะด้านภาษา การสร้างระเบียบวินัยในเด็ก และการพัฒนาความสามารถของครูในการทำงานร่วมกับพ่อแม่และสมาชิกผู้ปกครอง ในเดือนมิถุนายนและตุลาคมปี 2559 คณะผู้ดำเนินโครงการได้จัดการฝึกอบรมเข้มหน่วยการเรียนรู้ทั้ง 12 หน่วยให้แก่ครูและผู้ดูแลเด็ก และมีการแนะนำและให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอเมื่อครูและผู้ดูแลเด็กเหล่านี้ปฏิบัติหน้าที่ ทำให้ครูและผู้ดูแลเด็กมีความสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้มากขึ้น คณะผู้ดำเนินโครงการจะดำเนินการต่อไปเพื่อให้แน่ใจว่าครูและผู้ดูแลเด็กเหล่านี้จะนำความรู้ความสามารถที่ได้สั่งสมมาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทุกวันและอย่างสม่ำเสมอ

การพัฒนาแผนการสอนและสื่อการเรียนรู้ ภายใต้งค์ประกอบนี้ แผนการเรียนรู้จะเป็นไปตามวิธีการในโครงการระยะที่ 1 คือใช้วรรณกรรมสำหรับเด็ก เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เด็กๆ จะได้เรียนรู้บทเรียนในแต่ละวันผ่านกิจกรรมที่ออกแบบอย่างดีและมีรูปแบบที่ชัดเจน เช่น ดนตรีและการแสดง ศิลปะสร้างสรรค์ สันทนาการ และการอ่าน ในช่วงเริ่มต้นปีการศึกษา คณะผู้ดำเนินโครงการได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับภาพรวมของสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้สำหรับปีการศึกษาใหม่ ปรับและประสานแผนการเรียนรู้สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 แห่ง เตรียมสื่อการเรียนรู้ชุดต้นแบบ และการคัดเลือกวรรณกรรมสำหรับเด็ก ระยะเวลาที่เหลือตลอดทั้งปี คณะผู้ดำเนินโครงการจะร่วมมือกับครูผู้ดูแลเด็กเพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการร่างแผนการสอนรายสัปดาห์อย่างละเอียด และผลิตสื่อการสอนที่เหมาะสม คณะผู้ดำเนินโครงการยังได้ร่วมมือกับครูผู้ดูแลเด็กเพื่อดำเนินการตามแผนการสอนอย่างเป็นระบบและนำสื่อการสอนไปใช้ ทำให้ได้เห็นความก้าวหน้าในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 5 ศูนย์จากทั้งหมด 6 ศูนย์ ส่วนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอีกแห่ง เพิ่งเริ่มมีการใช้แผนการสอนและสื่อการเรียนรู้อย่างเป็นทางการเมื่อปลายปีการศึกษา

การพัฒนาความสามารถด้านการจัดการและการติดตาม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและมีการติดตามความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นมีการลงความเห็นว่าคณะผู้ดำเนินโครงการควรทำงานใกล้ชิดกับองค์กรบริหารส่วนตำบลเพื่อพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่ใช้เพื่อกำกับดูแลการทำงานของครูและผู้ดูแลเด็ก และส่งเสริมบทบาทของ

ผู้ปกครอง คณะกรรมการการศึกษา ในกรณีนี้ คณะผู้ดำเนินโครงการได้วางระบบเฝ้าติดตามผลที่คล้ายกันกับระบบที่ใช้ใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดชัยศรีสะอาด และนำไปใช้กับศูนย์ทุกแห่ง ตูภาคผนวกที่ 1 คณะผู้ดำเนินโครงการยังทำงานอย่างใกล้ชิดกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลในการติดตามความก้าวหน้าโดยรวมของโครงการ และนำมาตรวจการต่างๆ ที่เหมาะสมมาใช้ตามความจำเป็น เป็นที่น่าเสียดายว่า ตลอดทั้งปีการศึกษาไม่มีผู้มาปฏิบัติหน้าที่ เป็นเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษาประจำตำบลคาดว่าจะหาผู้มาปฏิบัติหน้าที่ได้ก่อนสิ้นปี 2560 คณะผู้ดำเนินโครงการยังได้ ทำงานร่วมกับคณะกรรมการการศึกษาสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งรวมถึงการจัดการประเมินผลความในศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กแต่ละแห่ง และรายงานความก้าวหน้าโดยรวม องค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพของทั้งสองฝ่าย และให้แน่ใจว่าโครงการ จะมีความยั่งยืนในระยะยาวมีการดำเนินการระยะยาวที่ดีสม่ำเสมอ

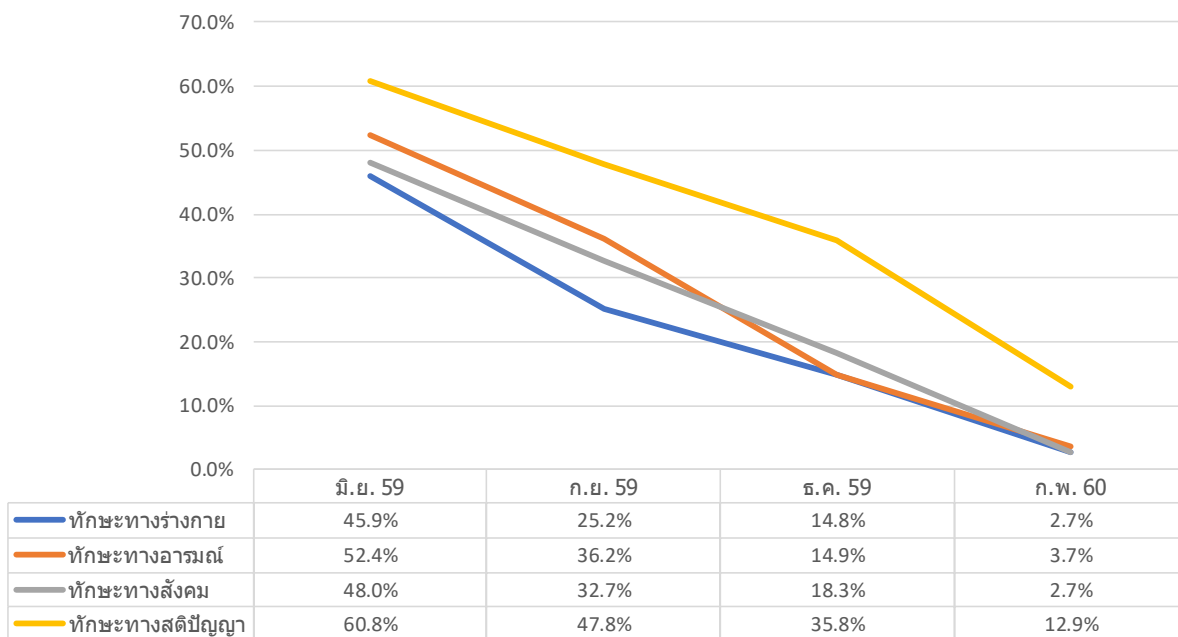
การสนับสนุนการเรียนรู้ระดับอนุบาล เพื่อต่อยอดจากความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นในโครงการระยะที่ 1 ทางโครงการได้รับการ ร้องขอจากผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งเด็กเกือบทั้งหมดจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดชัยศรีสะอาดจะไปเข้า เรียนต่อ โดยให้สนับสนุนห้องเรียนอนุบาล 1 และอนุบาล 2 ให้บรรลุมาตรฐานการศึกษาที่สูงขึ้น ในกรณีนี้ หัวหน้าคณะผู้ ดำเนินโครงการได้ให้คำแนะนำอย่างไม่เป็นทางการแก่ครูอนุบาล 2 ท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำแนะนำเกี่ยวกับกิจกรรม การเต้นประกอบเพลง และกิจกรรมเพื่อพัฒนาร่างกาย ซึ่งก็ทำให้เกิดผลในด้านบวก อีกทั้งคณะผู้ดำเนินโครงการยังได้ ร่วมมือกับโรงเรียนที่รับเด็กนักเรียนจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคอนแรดเข้าเรียนในระดับชั้นอนุบาลเพื่อให้การเปลี่ยน ระดับชั้นเรียนของเด็กๆ จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสู่ระดับชั้นอนุบาลเป็นไปอย่างราบรื่นที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ผลการดำเนินโครงการ

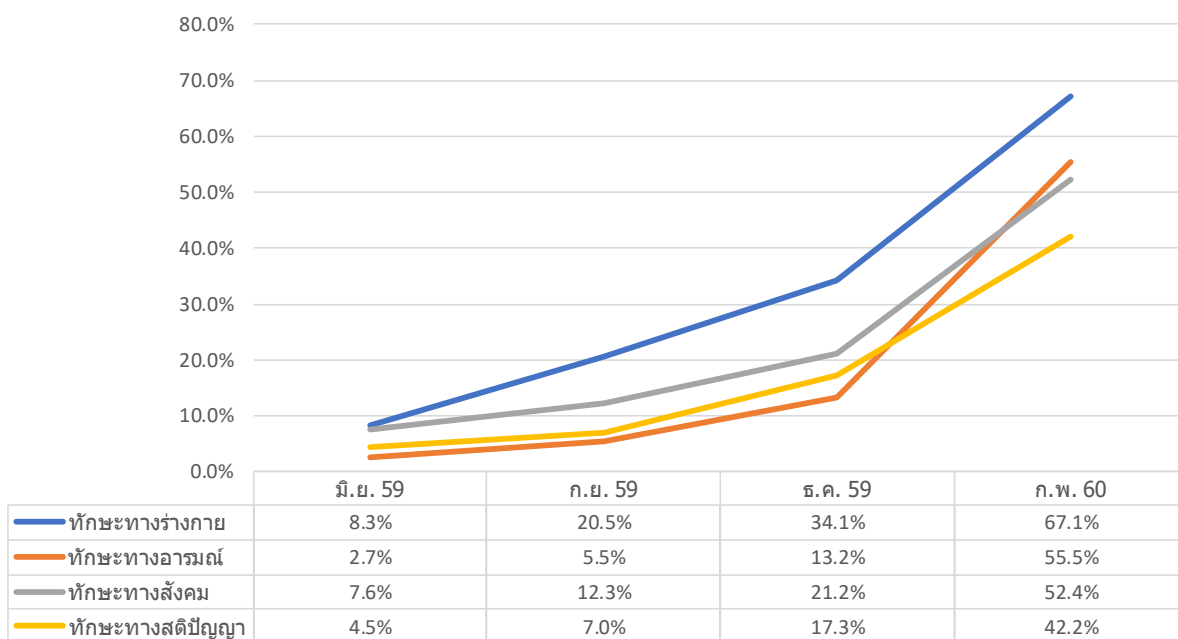
มีการนำระบบการประเมินอย่างเข้มข้นที่ใช้ในระยะที่ 1 มาใช้อย่างต่อเนื่องเพื่อประเมินทักษะทางกายภาพ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของเด็กในเดือนมิถุนายน และกันยายน ปี 2559 และเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2560 ตลอดทั้งปี เด็ก ๆ จากศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 แห่งมีพัฒนาการที่ดีขึ้นเป็นอย่างมากในทักษะทั้งสี่ด้าน อัตราส่วนของเด็กที่ไม่สามารถแสดงทักษะที่ สำคัญได้ลดลงอย่างชัดเจน และอัตราส่วนของเด็กที่แสดงทักษะหลักได้ด้วยตนเองเพิ่มขึ้นอย่างมาก ดูกราฟหมายเลข 1 และ 2 อัตราส่วนของเด็กที่เหลือสามารถแสดงทักษะได้เมื่อได้รับความช่วยเหลือนอกจากนี้ยังสังเกตได้ว่าผลการประเมิน ปลายปีของทักษะทั้งสี่ด้านจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหกแห่งสูงกว่ากลุ่มควบคุมจากโครงการระยะที่ 1 อย่างเห็นได้ชัด ดูกราฟหมายเลข 3 และ 4¹

¹ มีการปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามในช่วงเวลาระหว่างระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ของโครงการ แต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ไม่ได้ส่งผลต่อ การเทียบเคียงผลลัพธ์จากการประเมินทักษะทั้งสี่ด้านของการดำเนินโครงการจากทั้งสองระยะ

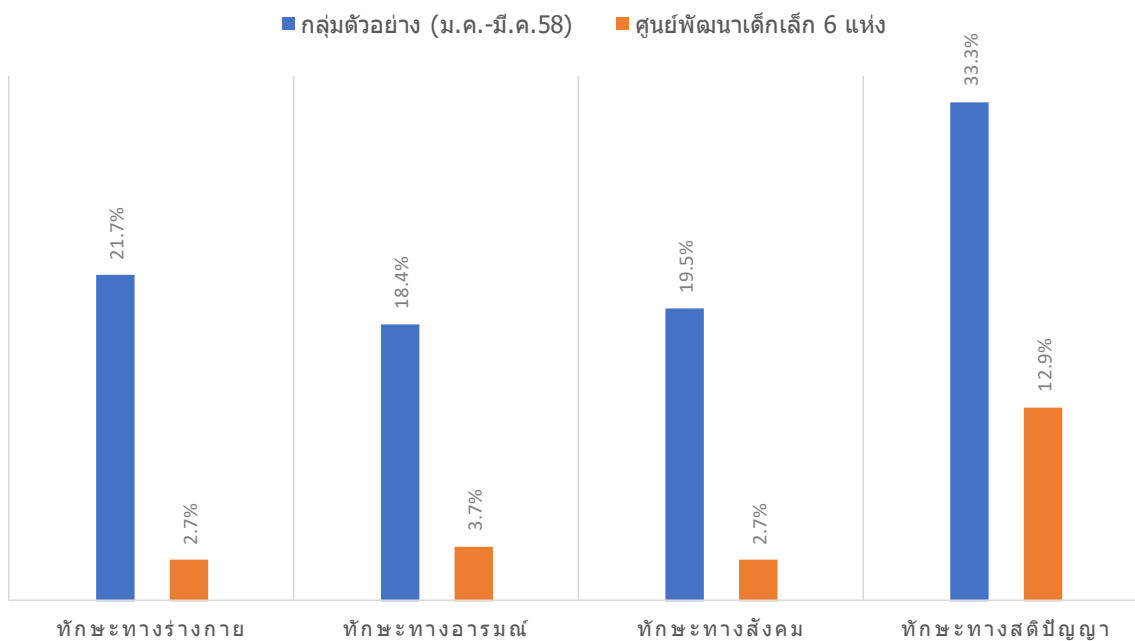
**กราฟ 1: ผลการประเมินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 แห่ง
อัตราส่วนเด็กที่ไม่สามารถปฏิบัติทักษะสำคัญได้ด้วยตนเอง**

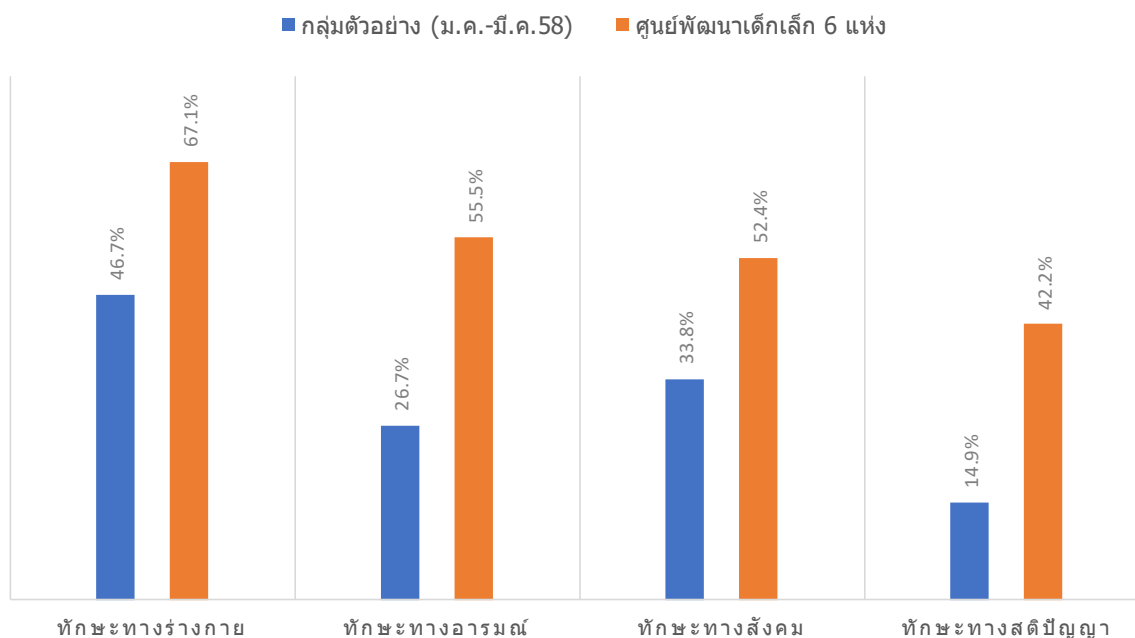
**กราฟ 2: ผลการประเมินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 แห่ง
อัตราส่วนเด็กที่สามารถปฏิบัติทักษะสำคัญได้ด้วยตนเอง**

**กราฟ 3: อัตราส่วนเด็กที่ไม่สามารถปฏิบัติทักษะสำคัญได้ด้วยตนเอง
ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 แห่ง**

**กราฟ 4: อัตราส่วนเด็กที่สามารถปฏิบัติทักษะสำคัญได้ด้วยตนเอง
ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 แห่ง**

แม้ผลการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 แห่งจะออกมาดีมาก สิ่งที่ยังมองข้ามไม่ได้คือความหลากหลายของผลการประเมินทักษะของเด็กที่เห็นได้ชัดระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 แห่ง ดูตารางที่ 2

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 แห่งสามารถลดอัตราส่วนของเด็กที่ไม่สามารถแสดงทักษะด้านกายภาพ อารมณ์และสังคมได้จนถึงระดับที่ต่ำกว่าอัตราส่วนของกลุ่มควบคุม

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4 แห่งจาก 6 แห่งมีผลลัพธ์ด้านทักษะทางสติปัญญาที่ดีในระดับเดียวกัน

ทว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอีก 2 แห่งมีอัตราของเด็กที่ไม่สามารถแสดงทักษะต่ำกว่ากลุ่มควบคุมเพียงแค่น้อยเท่านั้น

ในทำนองเดียวกัน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4 แห่งมีอัตราส่วนของเด็กที่สามารถแสดงทักษะได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องได้รับความช่วยเหลือสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมาก ในกรณีของทักษะด้านสติปัญญาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 5 แห่งได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่ากลุ่มควบคุม

ในขณะที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอีก 1 หรือ 2 แห่งได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่ากลุ่มควบคุมเพียงเล็กน้อยเท่านั้น) ในกรณีของทักษะด้านอารมณ์และทักษะด้านสังคม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหนึ่งแห่งได้ผลการประเมินต่ำกว่ากลุ่มควบคุมผลการประเมินทักษะของเด็กที่แตกต่างกันระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหมดนี้อาจแสดงให้เห็นถึงความสนใจ ระดับความมุ่งมั่นและขีดความสามารถที่แตกต่างกันของครูและผู้ดูแลและเด็กในแต่ละศูนย์ และทำให้เห็นได้ชัดว่ายังต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงต่อไป ในระยะต่อไป จะต้องเน้นย้ำการเฝ้าติดตามและการให้การสนับสนุนเป็นอย่างมากเพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงดังกล่าว และเพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินโครงการมีผลลัพธ์ที่ดีอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 2: พัฒนาการเด็กปฐมวัย ณ ปลายปีการศึกษา

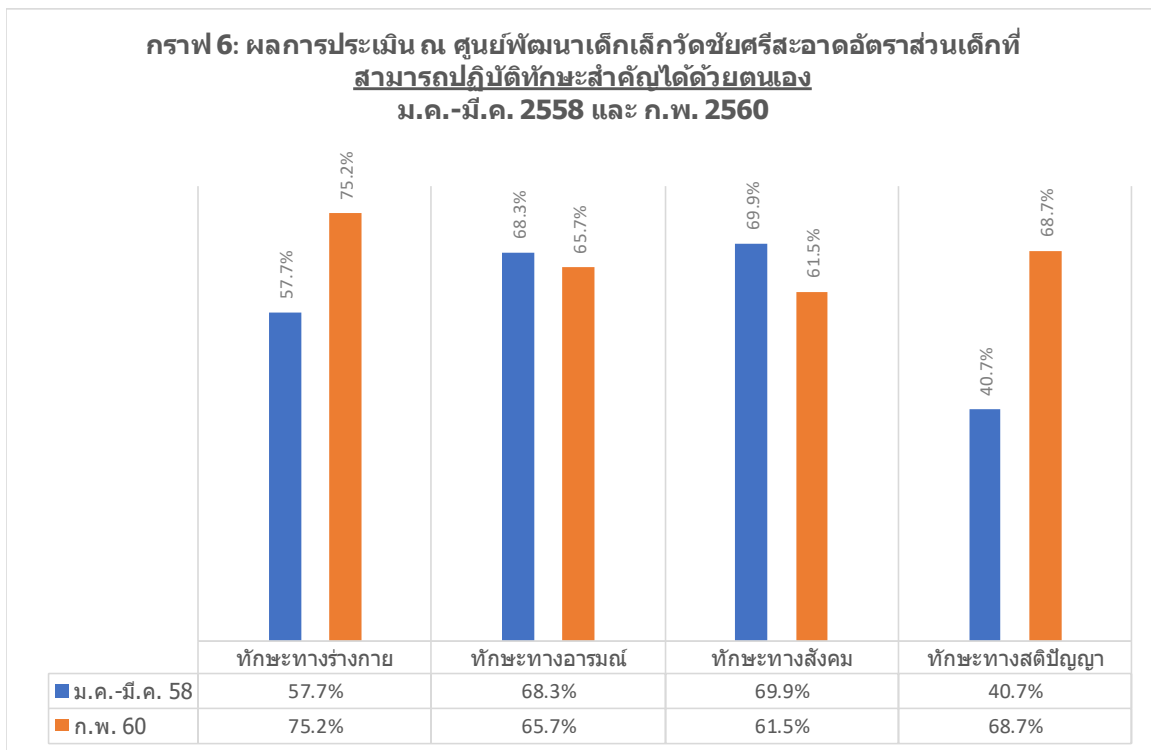
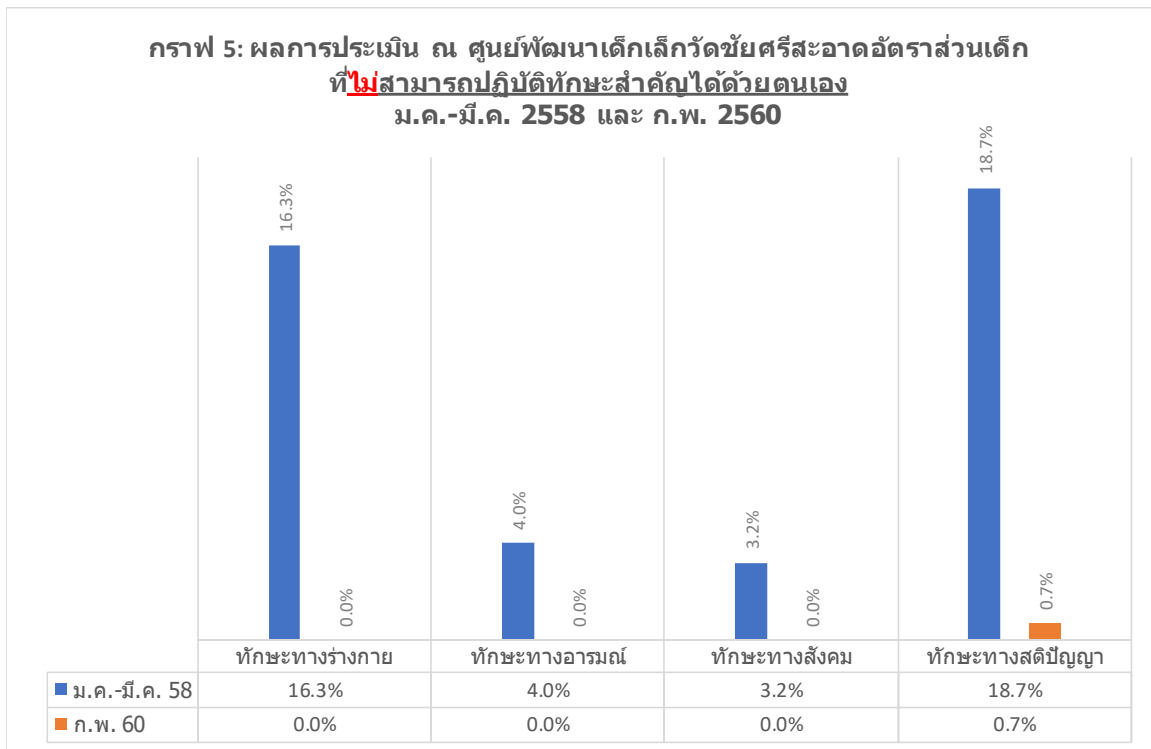
ผลลัพธ์ของผลการประเมินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 แห่ง เทียบกับกลุ่มตัวอย่าง

ทักษะการพัฒนา	อัตราส่วนเด็กที่ไม่สามารถปฏิบัติทักษะได้ด้วยตนเอง (%)		อัตราส่วนเด็กที่สามารถปฏิบัติทักษะได้ด้วยตนเอง (%)	
	ศูนย์พัฒนาการ 6 แห่ง	กลุ่มตัวอย่าง	ศูนย์พัฒนาการ 6 แห่ง	กลุ่มตัวอย่าง
พัฒนาการด้านร่างกาย	0-8	22	52-75	47
พัฒนาการด้านอารมณ์	0-11	18	23-66	27
พัฒนาการด้านสังคม	0-8	20	33-66	34
พัฒนาการด้านสติปัญญา	1-31	33	21-69	15

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดชัยศรีสะอาด (ซึ่งเป็นศูนย์นำร่องโครงการ) เป็นศูนย์ที่มีผลการดำเนินงานในระยะที่ 2 ดีที่สุดอย่างไม่น่าแปลกใจนัก จุดที่น่าสนใจคือผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดชัยศรีสะอาดตอนจบระยะที่ 2 ของโครงการดีกว่าผลการดำเนินงานตอนจบระยะที่ 1 เป็นอย่างมาก (ดูกราฟหมายเลข 5 และ 6) เพราะการสนับสนุนจากคณะผู้ดำเนินโครงการที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดชัยศรีสะอาดได้รับในช่วงระยะที่ 2 ของโครงการนั้นน้อยกว่าการสนับสนุนที่ได้รับ

ในช่วงระยะที่ 1 เป็นอย่างมาก แสดงให้เห็นว่าการเฝ้าติดตามและให้การสนับสนุนอย่างเหมาะสมนำมาสู่ผลลัพธ์ที่ยอดเยี่ยมได้

ทรัพยากรด้านวิชาการและด้านการเงิน

เพื่อให้การดำเนินโครงการระยะที่ 2 มีประสิทธิภาพ หัวหน้าคณะผู้ดำเนินโครงการจึงได้มีผู้ช่วยอีก 2 ท่านที่มีพื้นฐานทางด้านการศึกษาระดับปริญญาตรี และอีก 1 ท่านที่มีพื้นฐานทางด้านการพัฒนาชุมชน รวมทั้งได้รับการช่วยเหลือจากที่ปรึกษาของโครงการซึ่งประจำอยู่ที่กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ คณะผู้บริหารโครงการ รวมผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาด้านการเงิน ซึ่งเป็นอาสาสมัคร ยังได้ไปเยี่ยมโครงการทุก 2 เดือน เพื่อติดตามความก้าวหน้าของโครงการ และให้คำแนะนำกับคณะผู้ดำเนินโครงการ รวมถึงพบปะกับเจ้าหน้าที่ตำบลและจังหวัด ครู ผู้ดูแลเด็ก/พ่อแม่ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ นอกจากนี้คณะผู้บริหารโครงการยังได้พบกับเจ้าหน้าที่ระดับประเทศในกรุงเทพฯ เพื่อปรึกษาหารือเรื่องความก้าวหน้าและศักยภาพของโครงการ อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ได้แก่ คุณหญิงกษมา วรวรรณ อดีตนายกรัฐมนตรี ดร. จุรี วิจิตรวาทการ ที่ปรึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และกรรมการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

การเบิกจ่ายเงินของโครงการระยะที่ 2 โดยรวมแล้วเป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ ช่วงเดือนมีนาคม 2559 จนถึงเดือนมีนาคม 2560 ได้มีการเบิกจ่ายเงินรวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 1.85 ล้านบาทสำหรับใช้จ่ายเป็นค่าธรรมเนียม ค่าเดินทาง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ สำหรับคณะผู้ดำเนินโครงการ (ดูตารางหมายเลข 3) เมื่อสิ้นเดือนมีนาคม ปี 2560 มีเงินคงเหลือในบัญชีของโครงการเป็นจำนวน 411,705.83 บาท นอกจากนี้เจ้าหน้าที่จากตำบลยังได้ให้เงินสนับสนุนจำนวนมากแก่โครงการ ซึ่งรวมถึงเงินจำนวน 448,000.00 บาท เพื่อใช้ในการซ่อมแซมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและจัดซื้อสื่อการสอนรวมถึงสื่ออื่น ๆ นอกจากนี้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหนึ่งแห่งยังได้รับเครื่องเล่นสำหรับสนามเด็กเล่นเป็นของขวัญจากการจากบริษัทพรอคเตอร์ แอนด์ แกมเบล แมนูแฟคเจอร์ (ประเทศไทย)

เพื่อให้การบริหาร การสนับสนุนด้านวิชาการ และการจัดการทางการเงินของโครงการเป็นมีลักษณะเป็นการดำเนินการขององค์กร คณะผู้บริหารโครงการได้เริ่มกระบวนการจดทะเบียนโครงการให้เป็นมูลนิธิ กระบวนการจดทะเบียนเสร็จสิ้นแล้วเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2560 โดยได้ชื่อมูลนิธิว่า “มูลนิธิเด็กน้อยพัฒนา”

ตาราง 3:สรุปค่าใช้จ่ายโครงการ (มี.ค. 2559 - มี.ค. 2660)

หมวดค่าใช้จ่าย	หมวดย่อย	2559										2660		รวมค่าใช้จ่าย
		มี.ค.	เม.ย.-พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	
1 บุคลากร	ผู้เชี่ยวชาญ	50,000.00	97,500.00	97,500.00	39,000.00	81,250.00	65,000.00	65,000.00	84,500.00	71,500.00	65,000.00	65,000.00	35,750.00	817,000.00
	ที่ปรึกษาโครงการ	-	17,500.00	60,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	77,500.00
	นักพัฒนาการศึกษา	4,800.00	42,400.00	40,000.00	60,000.00	60,000.00	60,000.00	30,000.00	45,000.00	45,000.00	45,000.00	45,000.00	45,000.00	522,200.00
	เสียมโครงการ	900.00	3,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,900.00
	ผู้ช่วยชั่วคราว	900.00	7,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,900.00
รวมค่าใช้จ่าย-บุคลากร		56,600.00	167,400.00	197,500.00	99,000.00	141,250.00	125,000.00	95,000.00	129,500.00	116,500.00	110,000.00	110,000.00	80,750.00	1,428,500.00
2 ที่พักและการเดินทาง	ที่พัก	3,500.00	18,500.00	14,000.00	3,500.00	7,000.00	6,000.00	6,000.00	6,000.00	6,000.00	6,000.00	6,000.00	6,000.00	88,500.00
	การเดินทาง	18,092.75	33,853.65	26,654.00	4,000.00	18,700.00	15,200.00	12,800.00	27,820.00	16,252.00	12,302.00	6,102.00	8,731.00	206,507.40
	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	300.00	600.00	600.00	-	300.00	-	-	-	-	-	-	-	1,800.00
รวมค่าใช้จ่าย-ที่พักและการเดินทาง		21,892.75	52,953.65	41,254.00	7,500.00	26,000.00	21,200.00	18,800.00	33,820.00	22,252.00	18,302.00	12,102.00	14,731.00	290,807.40
3 เบ็ดเตล็ด	วัสดุสิ้นเปลือง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,500.00
	ค่าใช้จ่ายการประชุม	-	-	1,500.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	อุปกรณ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-	-	-	-	-	-	-	7,500.00	-	-	-	-	7,500.00
	ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	-	40,000.00	20,000.00	-	80,000.00	-	-	-	-	-	-	150,000.00	130,000.00
รายการปรับปรุง	-	-	250.05	-	-	-	-	-	-	-	-	-	250.05	
รวมค่าใช้จ่าย-เบ็ดเตล็ด		-	40,000.00	21,249.95	-	80,000.00	-	-	7,500.00	-	-	-	150,000.00	138,749.95
รวม		78,492.75	260,353.65	260,003.95	106,500.00	87,250.00	146,200.00	113,800.00	170,820.00	138,752.00	128,302.00	122,102.00	245,481.00	1,858,057.35

ทิศทางในอนาคต

ความสำเร็จของการดำเนินโครงการในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ของตำบลดอนแรดแสดงให้เห็นศักยภาพในการเริ่มโครงการพัฒนาเด็กปฐมวัยในทำนองเดียวกันนี้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแห่งอื่น และตำบลอื่น ทั้งในจังหวัดสุรินทร์และในประเทศไทย คณะผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลและเจ้าหน้าที่จากจังหวัดสุรินทร์ต่างเห็นชอบให้มีการดำเนินโครงการต่อไปในปีการศึกษาที่ 2560/61 นอกเหนือไปจากการเฝ้าติดตามและการสนับสนุนที่จะดำเนินต่อไปในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 แห่งในตำบลดอนแรด ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/ชั้นเรียนแห่งใหม่อีก 11 แห่งในตำบลสลักไถ่ ตำบลหนองเรือ และเทศบาลท่าตูม จะเข้าร่วมโครงการนี้ด้วย คณะผู้บริหารโครงการต้องขอขอบคุณโรงเรียนนานาชาตินิสต์ (NIST) ที่ยินดีจะช่วยเหลือด้านวิชาการ และขอขอบคุณบริษัท.การช่างที่ให้เงินทุนสนับสนุนอีกจำนวน 2 ล้านบาท ซึ่งจะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการในระยะต่อไปให้ประสบความสำเร็จ

ขณะนี้คณะผู้บริหารโครงการกำลังหารือกับเจ้าหน้าที่จากตำบลช่องสาริกา จังหวัดลพบุรี และตำบลโคกกลาง จังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเริ่มดำเนินโครงการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทั้งสองตำบล โดยได้รับการสนับสนุนจากบริษัทเบทาโกรสำหรับการดำเนินการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในช่องสาริกา และการสนับสนุนจากสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน (PDA) และแบมบูสกูล (Bamboo School) สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในตำบลโคกกลาง นอกจากนี้คณะผู้บริหารกำลังอยู่ในขั้นตอนหารือกับคุณเกียรติชัย โสภาสถียรพงศ์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการคลัง และเจ้าหน้าที่จากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอื่นๆ รวมทั้งหุ้นส่วนซึ่งรวมถึงกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติหรือยูนิเซฟเรื่องความเป็นไปได้ที่จะขยายโครงการ ให้ครอบคลุมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นและตำบลอื่นในประเทศไทย

ภาคผนวก 1

โครงการพัฒนาเด็กปฐมวัยบ้านดอนแรด

การฝึกอบรมครู การพัฒนาแผนการเรียนการสอนและการนำไปใช้ และการเฝ้าติดตามพัฒนาการของเด็ก

ความเป็นมา

ในปี พ.ศ. 2544 กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรแกนกลางของการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ ซึ่งหมายรวมถึงการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรนี้วางกรอบและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับผู้เรียน และกำหนดจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ อีกทั้งยังเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งมุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่ชุมชนและสถานศึกษาในท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตรที่เหมาะสมกับบริบทและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ในปี พ.ศ. 2551 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดกรอบและทิศทางในการเตรียมหลักสูตรที่แจ่มแจ้ง รายละเอียดมากขึ้นสำหรับชุมชนและโรงเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันของผู้เรียนในกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม และทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการพัฒนาตนเอง มาตรฐานและตัวบ่งชี้การเรียนรู้ได้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานยังทำให้หน่วยงานทุกระดับที่เกี่ยวข้องเห็นภาพผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่คาดหวังตลอดการศึกษาอย่างชัดเจน

รายละเอียดโครงการ

เพื่อให้องค์กรการปกครองระดับท้องถิ่น ครู และผู้ดูแลเด็ก นำแนวทางทั่วไปของหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาระดับปฐมวัยได้พัฒนาแนวปฏิบัติ ซึ่งมีองค์ประกอบสามประการ ได้แก่

- การฝึกอบรมครูหลักสูตรเข้มข้น ตามด้วยการสนับสนุนภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- การเขียนแผนการสอนและการนำไปใช้
- การติดตามพัฒนาการของเด็ก

แนวปฏิบัติเริ่มด้วยหลักสูตรแกนกลางและพัฒนาจากแนวคิดหลักของหลักการสองดี ซึ่งหมายถึงการช่วยเหลือเด็กให้พัฒนาตามลำดับขั้นต่างๆ ของการพัฒนาทางสังคม อารมณ์ ร่างกาย และการพัฒนาด้านสติปัญญา มีจุดมุ่งหมายให้เด็ก “เป็นนักเรียนที่ดี และประชาชนที่ดี” เด็กต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมด้านการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาความสามารถอย่างสูงสุด กิจกรรมในห้องเรียนควรสนับสนุนการพัฒนาทักษะด้านสังคม การพัฒนาด้านอารมณ์ การเคลื่อนไหวของร่างกาย รวมถึงเตรียมให้เด็กพร้อมสำหรับการพัฒนาด้านสติปัญญาด้วย แนวปฏิบัตินี้คำนึงถึงแนวทาง/ประสบการณ์/บทเรียนที่มีคุณภาพสูงสุดระดับนานาชาติ แต่ก็ไม่ละเลยบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของจังหวัดสุรินทร์ ทำให้แน่ใจว่าเด็กได้ทำกิจกรรมที่สนุกสนาน กระตุ้นการเรียนรู้และทำให้เด็กมีความมั่นใจ

แนวปฏิบัติมุ่งเน้นองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- กระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ดีขึ้นสำหรับเด็กวัย 2 ถึง 4 ปี
- สร้างสภาพแวดล้อมและกิจกรรมที่ปลอดภัยและส่งเสริมการเรียนรู้

- ยึดหลักการการเรียนรู้โดยมีเด็กเป็นศูนย์กลางและให้ความสำคัญกับความแตกต่างเฉพาะตัวของเด็กแต่ละคน
- ปลุกฝังสำนึกรักวัฒนธรรมท้องถิ่น
- พัฒนาวินัยในตนเอง ความเป็นตัวของตัวเอง และความรับผิดชอบ
- พัฒนาทักษะแบบองค์รวมของเด็กผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
- จัดกิจกรรมที่สร้างเสริมประสบการณ์ให้เด็กสามารถทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง โดยมีผู้ใหญ่คอยให้ความช่วยเหลือ

วิชาต่างๆ บูรณาการเข้ากับเพลง คำคล้องจอง ปริศนาคำทายและนิทาน เพื่อให้เด็กเห็นความเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมหลากหลาย กิจกรรมจะทำให้เด็กมีความสุขสนุกสนานและในขณะเดียวกันก็สอนเรื่องสุขภาพอนามัย วินัย และความรับผิดชอบต่อไปด้วย

การอบรมและการสนับสนุนครู

การอบรมและสนับสนุนด้านการสอนเป็นหัวใจสำคัญของการนำแนวปฏิบัติที่กล่าวมาไปใช้ มีสองขั้นตอนด้วยกัน ได้แก่

การอบรมด้านการสอนแบบเข้มข้น ครูและผู้ดูแลเด็กเข้าร่วมการฝึกอบรมแบบเข้มข้นที่นำโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้เข้าใจวิธีการสอนเด็กวัย 2 ถึง 4 ปี อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกอบรมครอบคลุมเนื้อหา ด้านจิตวิทยาเด็ก ดนตรี วรรณกรรม และการฝึกสอนจากประสบการณ์จริง คณะผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำแนะนำและติดตามผลอย่างใกล้ชิด

ระหว่างการฝึกอบรม ครูและผู้ดูแลเด็กจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เข้าร่วมโครงการจะช่วยกันเขียนแผนการสอน โดยมีการอบรมวิธีการเขียนแผนการสอนรายสัปดาห์ การร่วมมือกันเป็นหัวใจสำคัญสู่ความสำเร็จของการอบรมนี้ มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างการฝึกอบรม และเมื่อกลับไปที่คุณ์ของแต่ละคนแล้ว ครูและผู้ดูแลเด็กจะยังคงติดต่อกันเพื่อพูดคุยปรึกษาและแบ่งปันความรู้ผ่านแอปพลิเคชัน"ไลน์" และสื่อโซเชียลอื่นๆ

การสนับสนุนภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูและผู้ดูแลเด็กจะได้รับการสนับสนุนทางเทคนิคจากคณะผู้เชี่ยวชาญตลอดทั้งปี การสนับสนุนครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญต่างๆ ที่ได้จากการฝึกอบรม คณะผู้เชี่ยวชาญจะให้คำแนะนำอย่างละเอียดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ และการจัดวางสิ่งของต่างๆ ภายในศูนย์ เนื่องจากสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนการสอน คณะผู้เชี่ยวชาญแนะนำแนวทางให้ครูและผู้ดูแลเด็กกระตุ้นการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน เพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบของท้องถิ่น และทำให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การพัฒนาแผนการสอนและการนำไปใช้

การดำเนินการตามแนวปฏิบัติโดยรวมของโครงการขึ้นอยู่กับการพัฒนาแผนการสอนที่ดีและนำไปใช้อย่างถูกต้อง และการใช้สื่อการสอนอย่างเหมาะสม การพัฒนาแผนการสอนเป็นหัวใจสำคัญของการฝึกอบรมครู รวมถึงในการสนับสนุนภายในศูนย์ที่จะเกิดขึ้นตลอดทั้งปีด้วย แผนการสอนเป็นไปตามตารางกิจกรรมประจำวันของศูนย์ ซึ่งมีกิจกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้ (กรุณาดูเอกสารแนบหมายเลขหนึ่ง)

วิชาพลศึกษา

ผลการวิจัยหลายชิ้นยืนยันว่าวิชาพลศึกษามีความเกี่ยวข้องอย่างชัดเจนกับการพัฒนาทักษะด้านสังคม ทักษะทางวิชาการ และยังช่วยพัฒนาสมาธิ ลดปัญหาด้านพฤติกรรม โครงการนี้เห็นความสำคัญของความเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมทางพลศึกษาและพัฒนาการของเด็กโดยองค์รวม ดังนั้นเด็กทุกคนจะได้เข้าร่วมกิจกรรมกายบริหารประกอบเพลงวันละ 30 นาที กิจกรรมกายบริหาร 30 นาที นำโดยครูและผู้ดูแลเด็ก จัดในลานเล่นของศูนย์ และ/หรือ ภายในอาคารโรงเรียน

หากฝนตก กิจกรรมกายบริหารจะจัดในร่ม หากเป็นวันที่อากาศแจ่มใส กิจกรรมกายบริหารจะจัดกลางแจ้ง กิจกรรมเหล่านี้อาจจัดเป็นกิจกรรมกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อย

กิจกรรมเพื่อสร้างสุขอนามัย

การรักษาสุขอนามัยส่วนตัวเป็นเรื่องสำคัญอย่างมากสำหรับเด็ก และต้องสอนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่ถูกต้อง สุขอนามัยส่วนตัวเป็นมากกว่าการล้างมือให้สะอาดตลอดเวลา แต่เป็นการรักษาความสะอาดทั้งร่างกาย และไม่แพร่เชื้อโรคให้ผู้อื่น ในแต่ละวันเวลาเล่นกลางแจ้งเด็กๆ ต้องสัมผัสกับฝุ่น ดิน และแบคทีเรีย ไม่ว่าจะไปโรงเรียนหรือที่ใดก็ตามเด็กๆ จับสิ่งของที่มีแบคทีเรียซึ่งอาจติดมือเด็กมาได้ เมื่อแบคทีเรียเข้าสู่ร่างกายของเด็ก อาจทำให้เสี่ยงต่อโรคและอาการเจ็บป่วย

การเสริมสร้างอุปนิสัยในการรักษาสุขภาพอนามัยที่ดีจะทำให้เด็ก 1) มีสุขภาพแข็งแรง ไร้โรคภัยไข้เจ็บ 2) รู้สึกมั่นใจในตนเองและมีความสุขกับร่างกายที่แข็งแรง เด็กๆ ที่มีสุขอนามัยไม่ดีมักไม่มีความมั่นใจในตนเอง ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 3) เสริมสร้างบุคลิกภาพ การแต่งตัวดี สะอาดสะอ้าน และวางตัวดี ทำให้มีทัศนคติต่อตนเองดีขึ้น และเสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง ซึ่งจะเพิ่มโอกาสสู่ความสำเร็จทั้งในด้านหน้าที่การงานและด้านสังคม

เด็กๆ ยังไม่มีความรู้หรือทักษะในการดูแลสุขอนามัยของตนเอง จึงเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ผู้ปกครองและโรงเรียนในการดูแลพฤติกรรมด้านนี้ของเด็ก วิธีที่ดีที่สุดในการสอนเด็กเกี่ยวกับสุขอนามัยต้องเริ่มแต่เนิ่นๆ ด้วยวิธีการสอนง่ายๆ ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

อาหารว่าง

เด็กจะได้รับประทานอาหารว่างที่มีคุณค่าทางอาหารทุกเช้า และจะผลัดเปลี่ยนกันนั่งที่โต๊ะ หยิบอาหารว่างที่จัดโดยศูนย์ โดยมากแล้วอาหารว่างจะเป็นนมหนึ่งกล่องและกล้วยหนึ่งผล เด็กๆ จะทำตามกิจกรรมการรับประทานอาหารว่าง เริ่มจากการฝากรอบอาหาร เริ่มจากเปิดฝากรอบอาหารและนำไปวางในที่ที่เหมาะสม จากนั้นส่งนมกล่องและกล้วยให้เพื่อนๆ ในโต๊ะที่จัดไว้

กิจกรรมดนตรีและคำคล้องจองและจังหวะ

การร้องเพลงและคำคล้องจองให้เด็กฟังเป็นการพัฒนาทักษะด้านภาษาและการสื่อสารตั้งแต่ช่วงแรกเริ่ม มีวิธีการหลายอย่างที่จะทำให้การเรียนรู้ดังกล่าวนี้สนุกสนาน อาจใช้อุปกรณ์ หรือเครื่องดนตรีมาช่วย การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่สนุกสนานจะช่วยให้เด็กมีส่วนร่วมและมีแนวโน้มที่จะให้ความร่วมมือในกิจกรรม

การร้องเพลงและคำคล้องจองยังช่วยพัฒนาทักษะด้านสังคมของเด็ก และเป็นโอกาสที่ดีในการทำความรู้จักกับเพื่อนๆ วยเดียวกัน การนั่งด้วยกัน และจับมือกันระหว่างร้องเพลงเป็นวิธีการที่ต่ออย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะด้านสังคมของเด็ก เนื่องจากเด็กมีอัตราในการพัฒนาที่มากน้อยต่างกัน คำคล้องจองจะช่วยพัฒนาการของเด็กด้านภาษาและการสื่อสารไม่ว่าเด็กจะอยู่ในลำดับขั้นการพัฒนาขั้นใด เช่น เด็กที่โตกว่าอาจจะเริ่มเรียนรู้เรื่องคำคล้องจอง ในขณะที่เด็กเล็กกว่าเพิ่งเริ่มเรียนรู้คำใหม่ๆ การให้เด็กได้รู้จักคำคล้องจองยังช่วยให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเสียงต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านและเขียนในระยะเริ่มต้น การได้ฟังเสียงต่างๆ ในสิ่งแวดล้อมและในคำคล้องจองช่วยเสริมสร้างพื้นฐานการอ่านและเขียนของเด็ก

เนื่องจากคำคล้องจองประกอบด้วยเสียงต่างๆ มากมาย และมีความสุขสนุกสนาน เด็กจะตั้งใจฟังเสียงเหล่านี้ เด็กที่โตกว่าจะลองประสมเสียงเข้าด้วยกันเพื่อสร้างเป็นคำ

คำคล้องจองและเพลงมีอิทธิพลสำคัญยิ่งต่อพัฒนาการด้านภาษาและการสื่อสารของเด็ก เด็กๆ เพลิดเพลินกับการฟังเพลงที่มีคำคล้องจอง จังหวะ และคำซ้ำ การร้องเพลงที่มีองค์ประกอบหลักเหล่านี้ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา การสื่อสารและการอ่านและเขียน

กิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์

การเล่นนิทานเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่สำคัญเป็นอย่างมากต่อการสร้างเสริมประสบการณ์แก่เด็ก และยังเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพโดยรวม โดยธรรมชาติ เด็กๆ ชอบฟังนิทานอยู่แล้ว นิทานมีมนต์ขลังและแต่งเติมความมหัศจรรย์ให้กับโลกรอบๆ ตัว นอกจากนี้นิทานยังให้บทเรียนเกี่ยวกับชีวิต ตัวเราเอง และผู้อื่น การเล่านิทานเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้เด็กเรียนเข้าใจ เคารพ และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมที่หลากหลาย และยังทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อผู้คนที่มาจากต่างดินแดน หรือผู้คนที่มีความเชื่อและศาสนาที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้นิทานยังมีประโยชน์ด้านอื่นๆ ได้แก่

- ทำให้เกิดความรู้สึที่ดี ผ่อนคลาย
- กระตุ้นให้เด็กอยากสื่อสารความคิดและความรู้สึกของตนเอง
- กระตุ้นให้เด็กอยากมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น
- เพิ่มพูนทักษะการพูด
- กระตุ้นจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- ส่งเสริมให้เด็กๆ ช่วยเหลือกัน
- เพิ่มพูนทักษะการฟัง

กิจกรรมเสรี

กิจกรรมเสรีเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาจินตนาการ ความคล่องแคล่ว และสร้างเสริมความแข็งแรงทั้งด้านร่างกายและอารมณ์ กิจกรรมเหล่านี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาของสมอง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสรีเปิดโอกาสให้เด็กเล็กมีปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอกที่อยู่รอบๆ ตัว เราสร้างเด็กที่มีสุขภาพจิตดี รักการเรียนรู้ไม่ได้ หากเราบังคับให้เด็กปฐมวัยนั่งที่โต๊ะเรียนทั้งวัน เด็กๆ ต้องได้ทำกิจกรรมเสรี รวมทั้งการเล่น สำรวจ การใช้ทักษะการเคลื่อนไหว และเรียนรู้ที่จะเล่นกับเด็กคนอื่นๆ

อาหารกลางวัน

อาหารกลางวันเป็นโอกาสเข้าสังคมสำหรับเด็กๆ เป็นช่วงเวลาที่เด็กจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับสุขอนามัย มารยาทในการรับประทานอาหาร และการปฏิบัติตนในครอบครัว ศูนย์จะเป็นผู้รับผิดชอบจัดอาหารกลางวันเด็กๆ หลากช่วงอายุจะได้เข้าประจำที่นั่งที่จัดไว้ เด็กที่โตกว่าจะได้รับหน้าที่ตักข้าวและกับข้าวให้เพื่อนๆ

เวลาพักผ่อน

หลังมือกลางวัน เด็กๆ จะแปร่งฟันและได้เวลาพักผ่อนประมาณสองชั่วโมง เวลาพักผ่อนจะช่วยให้เด็กสดชื่นและพร้อมทำกิจกรรมปิดท้ายวัน ในช่วงเวลานี้ ครูจะนำเด็กสวดมนต์ก่อนนอนและช่วยกล่อมเด็กเข้านอน

การติดตามพัฒนาการของเด็ก

โครงการจัดให้มีการติดตามความคืบหน้าและพัฒนาการของเด็กอย่างสม่ำเสมอ เด็กจะได้รับการประเมินทักษะสำคัญสี่ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยการใช้มาตรฐานคุณภาพระดับชาติ กลุ่มคำถามวัดผล (กรุณาดูเอกสารแนบหมายเลข 2) จะเป็นเครื่องมือในการประเมินผลแต่ละด้าน คำถามในแบบประเมินตอบได้จากการสังเกตและและการใช้กิจกรรมประเมิน

การประเมินผลจะเป็นไปอย่างมีระบบระเบียบ ดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย และผู้ช่วยโครงการสามคน ใช้เวลาในการดำเนินการมากที่สุดสามวัน ขึ้นอยู่กับขนาดของศูนย์และจำนวนเด็กนักเรียนที่ต้องได้รับการประเมินก่อนการประเมิน คณะจะประชุมกันเพื่อพิจารณาคำถามและยืนยันว่าทุกฝ่ายเข้าใจคำถาม และหัวข้อการพัฒนาการแต่ละข้อตรงกัน สมาชิกของคณะแต่ละคนจะประเมินและให้คะแนนเด็กแต่ละคนแยกกัน หากมีการให้คะแนนต่างกัน ผู้ประเมินจะพูดคุยกัน หลังจากตกลงกันแล้ว คะแนนจากสมาชิกแต่ละคนจะถูกนำมาหาค่าเฉลี่ย ในบางกรณีสามารถตอบคำถามได้ โดยการสังเกตพฤติกรรมของเด็กระหว่างการทำกิจกรรมทั่วไป แต่บางครั้งอาจจะต้องมีการจัดกิจกรรมเฉพาะเพิ่มเติมเป็นเวลาหลายวันจึงจะสามารถตอบคำถามได้ และสำหรับคำถามบางข้อ (เช่น ช่วยเหลือกันและกันและรักสัตว์) การประเมินอาจมาจากการสังเกตของคณะในระยะเวลาที่ยาวขึ้น หรือมาจากความรู้ของเด็ก

เมื่อได้ผลการประเมินแล้ว คณะดำเนินการโครงการจะร่วมมือกับครูและผู้ดูแลเด็กเพื่อปรับปรุงแผนการสอนตามความเหมาะสม ผลการประเมินของเด็กแต่ละคนจะได้รับการพิจารณาเพื่อระบุว่าเด็กคนใดต้องการการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนเพิ่มเติมอย่างไรบ้าง

ภาคผนวก 1-เอกสารแนบ 1

คู่มือการปฏิบัติงานของครูครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็กและแม่บ้าน

ตรวจความปลอดภัย ทำความสะอาดศูนย์ (07:00 – 08:00 น.)

1. เตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอน
2. เปิดศูนย์ เปิดห้องเรียน
3. ตรวจความปลอดภัย ตรวจความสะอาดศูนย์ –
  - ตรวจความสะอาดชั้นเรียน ของเล่น ห้องอาหาร ห้องน้ำ
  - ตรวจความสะอาดห้องส้วม สนามเด็กเล่น มุมทราย มุมน้ำ ชั้นวางรองเท้า
  - ตรวจความสะอาดห้องครัว ห้องรับประทานอาหาร ลานล้างมือ

รับและตรวจสุขภาพเด็กรายบุคคล มุมน้ำ / มุมทราย / เล่นเครื่องเล่นสนาม (08:00 – 08:20 น.)

1. รับเด็กจากผู้ปกครอง ขอให้ผู้ปกครองเซ็นชื่อส่งเด็ก ระหว่างผู้ปกครองเซ็นชื่อตรวจสุขภาพเด็กเบื้องต้น (หากพบว่าเด็กมีไข้ไม่สบาย ขอความร่วมมือผู้ปกครองนำเด็กไปพบแพทย์และพักผ่อนจนกว่าจะหายเป็นปกติ)
2. ใ้เด็กถอดรองเท้าเก็บที่ชั้นวางรองเท้า
3. ใ้เด็กกระเป๋ากลับไปเก็บด้วยตัวเด็กเอง (วันจันทร์เก็บที่นอนและผ้าเช็ดมือ)
4. ใ้เด็กเทนมใส่แก้วของตนเอง
5. เสริมแรงใ้เด็กใ้ได้ออกไปเล่นเครื่องเล่นสนาม และ มุมทราย มุมน้ำ
6. คอยดูแลความปลอดภัยของเด็ก ในขณะที่เด็กเล่นเครื่องเล่นสนาม และ มุมทราย มุมน้ำ

เด็กเก็บอุปกรณ์ของเล่นต่างๆเตรียมตัวเข้าแถว (:0820 – :0830 น.)

1. เปิดเพลง ไปเข้าแถวกัน เพื่อเป็นสัญญาณใ้เด็กเก็บอุปกรณ์ประกอบการเล่นทรายและน้ำ
2. ครูเตรียมอุปกรณ์กิจกรรมกลางแจ้ง

เข้าแถวเคารพธงชาติ_สวดมนต์ (08:30 – 08:40 น.)

1. เปิดเพลงเข้าแถว 2 – 3 เทียว
2. เคารพธงชาติ
3. สวดมนต์

กิจกรรมกลางแจ้ง (08:40 – 09:50 น.)

1. กายบริหารประกอบเพลง
เพลง _____
เพลง _____
2. เกมกลางแจ้ง การละเล่นไทย / _____
การละเล่น / แนะนำกิจกรรมกลางแจ้ง

กิจกรรมรักความสะอาด (09:05 – 09:15 น.)

1. ใ้เด็กปัดทรายบริเวณแขน ขา และลำตัว

2. ให้เด็กล้างเท้า และขาทั้ง 2 ข้าง
3. เด็กจับสบู่เหลวล้างมือจากคนแก่ประจำวัน
4. เด็กล้างมือ เปิดเพลง “ล้างมือกันเถอะ” เพื่อส่งเสริมให้เด็กล้างมือให้ถูกวิธี
5. เตือนให้เด็กไม่เปิดน้ำแรงปิดน้ำหลังล้างมือและ เช็ดมือให้แห้ง
6. เด็กใส่ผ้ากันเปื้อน และนั่งรอที่โต๊ะอาหารเพื่อรอตีมนม

ตีมนม รับประทานกล้วย (เพลงตีมนม) (09:15 - 09:30 น.)

1. หัวหน้าโต๊ะที่นั่งบริเวณหัวโต๊ะอาหารเก็บผ้าเช็ด
2. รองหัวหน้าโต๊ะส่งถ้วยกล้วย และ ถ้วยนม เด็กทุกคนส่งต่อจนถึงที่หัวหน้าโต๊ะ
3. หัวหน้าโต๊ะอนุญาตให้เพื่อนรับประทานกล้วย และตีมนม นมต่างๆกล่าวขอบคุณ
4. ตีมนม และ รับประทานกล้วย (เด็กปลอกกล้วยให้ถือได้ไม่เปื้อนมือ)
5. เด็กบ้วนปาก
6. เด็กนำถ้วยนมไปล้าง เน้นด้านในขอบ และเด็กนำแก้วไปคว่ำ
7. เด็กไปนั่งที่สัญลักษณ์ของตนเอง

กิจกรรมเคลื่อนไหวจังหวะ (09:30 – 09:45 น.)

1. อ่านเนื้อเพลง
2. ร้องเพลงและเคาะจังหวะ
3. ร้องเพลง เคาะจังหวะ กิจกรรมเคลื่อนไหว

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ (09:45 – 10:10 น.)

1. ปริศนาคำทาย
2. นิทานเสริมทักษะ

เกมการศึกษา

1. คำคล้องจอง
2. เกมการศึกษา

ศิลปะสร้างสรรค์

- สาธิตการทำตามขั้นตอน

กิจกรรมเสรี (10:10 – 11:10 น.) เปิดเพลง เล่นเสรี (เพลงที่ ___)

1. ตัวแทนต่อแผ่นโฟม หรือ ปูแผ่นรองนั่ง สำหรับการเล่นรวม 4-6 คน
2. ตัวแทนเลือกของเล่น และบอกเหตุผลที่เลือกของเล่นชิ้นที่เลือก
  - เลือกเกมการศึกษา ปูแผ่นรองนั่ง 5 คน
  - เด็กมีอิสระเลือกทำกิจกรรมเสรี คือ ศิลปะสร้างสรรค์ เกมการศึกษา อ่านหนังสือตามหน่วย และแบ่งโด
  - ของเล่นสร้างสรรค์

เก็บของเล่น _ใส่ผ้ากันเปื้อน / ล้างมือ / (11:10 – 11:25 น.)

1. เปิดเพลงเก็บของเล่น (เพลงที่ 2) ดูแลให้เด็กช่วยกันเก็บของเล่น และแผ่นยางรองนั่ง โต๊ะกิจกรรม
2. เด็กคนเก่งประจำวันช่วยคุณครูกดสบูให้เพื่อนและน้อง
3. เปิดเพลง ล้างมือ (เพลงที่ ____)
4. ครูยื่นดูแลเด็กบริเวณที่ล้างมือ
5. เด็กรับสบูและไปล้างมือ (เน้นน้ำไม่แรง ไม่กดก๊อกน้ำ ปิดน้ำ เช็ดมือ)
6. เด็กใส่ผ้ากันเปื้อน และนั่งรอที่โต๊ะอาหาร

รับประทานอาหารกลางวัน (11:25 – 11:55 น.)

1. เปิดเพลง รับประทานอาหาร (เพลงที่ 6)
2. ครูหรือตัวแทนเด็กบอกชื่ออาหารกลางวันและให้เด็กคนอื่น ๆ พุดตาม
3. หัวหน้าโต๊ะอาหารนำผ้าเช็ดไปเก็บ
4. พี่หัวโต๊ะตักข้าว
5. รองหัวหน้าโต๊ะตักกับข้าว
6. เด็กที่นั่งติดกับรองหัวหน้าโต๊ะใส่ช้อน และส่งจานอาหารให้เพื่อน ผ่านจานอาหารไปจนกว่าทุกคนในโต๊ะจะได้
อาหาร
7. หัวหน้าโต๊ะอนุญาตให้ทุกคนรับประทานอาหารได้
8. เด็กทุกคนกล่าวขอบคุณและรับประทานอาหาร
9. ครูเสริมแรงให้เด็กที่รับประทานอาหารรับประทานผักและเนื้อสัตว์อย่างเหมาะสมและให้เด็กเขียนลงในงาน
10. หากมีเด็กต้องการอาหารเพิ่มให้บอกเพื่อนที่มีอาหารอยู่ข้างหน้าตน เพื่อให้เพื่อนส่งอาหารให้ หากอาหารบนโต๊ะหมดยกมือขอเติมอาหารจากคุณครู

เก็บโต๊ะ ถอดผ้ากันเปื้อน / ล้างและเช็ดหน้า / แปรงฟัน / (11:55 – 12:20 น.)

1. เด็กรับประทานอาหารหมด ให้นำชามและช้อนไปเก็บในที่ๆเตรียมไว้
2. เด็กตักน้ำ ล้างแก้วนํ้า และนำแก้วนํ้าไปเก็บ
3. เด็กแปรงฟัน ล้างหน้า ถอดผ้ากันเปื้อน
4. ครูเตือนให้เด็กปัสสาวะก่อนเข้านอนพักกลางวัน
5. เด็กเปลี่ยนชุดนอน

เพลงกล่อมเด็ก นอนกลางวัน (12:20 – 14:20 น.)

1. เด็กไปหยิบที่นอนไปปูนอนที่ละกลุ่มด้วยตนเอง โดยมีครูช่วยดูแลเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือ
2. เปิดเพลงนอน (เพลงที่ 12) ให้เด็กฟังจนกว่าเด็กส่วนมากจะหลับ

เก็บที่นอน ล้างหน้า / บ้วนปาก / เปลี่ยนชุด / (14:20 – 14:35 น.)

1. เปิดเพลง ตื่นนอน (เพลงที่ ___) 3 - 5 เที้ยวเพื่อปลุกเด็กให้ตื่น และนำที่นอนไปเก็บ
2. ครูดูแลเด็กในห้องนอนให้ตื่นและเก็บที่นอน
3. เด็กเปลี่ยนชุดและใส่ผ้ากันเปื้อน
4. เปิดเพลง ล้างหน้า 3 – 5 เที้ยว
5. เด็กหิวผมทาแป้ง และไปนั่งรอที่มนม (หริส่วนตัว)

ที่มนม บ้วนปาก / (ของว่าง) (14:35 – 14:55 น.)

1. ครูหรือตัวแทนเด็กพูดชื่ออาหารก่อนรับประทานของว่าง
2. เด็กรับประทานของว่าง ครูพูดเสริมแรงให้เด็กรับประทานของว่างให้หมด
3. เด็กล้างแก้ว เช็ดปาก / บ้วนปาก / ครว้แก้ว /
4. เด็กกลับไปนั่งรอครูในชั้นเรียน

กิจกรรมพบกันใหม่ (15:00 น.)

1. เปิดเพลง กลับบ้าน (เพลงที่ ___)
2. ผู้ดูแลเด็กเตือนให้เด็กนำกระเป๋ากลับบ้าน หากเป็นวันศุกร์ให้นำผ้าเช็ดมือ ผ้ากันเปื้อน และที่นอนกลับไปทำความสะอาด และนำกลับมาที่ศูนย์ในเช้าวันจันทร์
3. เด็กที่ผู้ปกครองและเซ็นชื่อรับแล้วกลับบ้านได้
4. เมื่อเด็กส่วนใหญ่กลับบ้านแล้วให้ครูและเจ้าหน้าที่อื่น
  - ดูแลเด็กที่เหลือทำกิจกรรม
  - ทำความสะอาดห้องอาหาร
  - ทำความสะอาดชั้นเรียน
  - ทำความสะอาดห้องน้ำ ลานล้างมือ ครว้

ภาคผนวก 1 - เอกสารแนบ 2

แบบประเมินผลพัฒนาการ 4 ด้าน

พัฒนาการด้านร่างกาย
มฐ.ที่ 1 มีร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
1.ยอมรับประทานอาหารที่มีประทานอาหารที่มีประโยชน์ (มฐ.1/1)
2.ล้างมือได้ (มฐ.1/1)
3.ล้างเท้าได้ (มฐ.1/1)
4.บอกความต้องการเมื่อจะขับถ่าย (มฐ.1/1)
5.ปฏิบัติตนให้ปลอดภัย (มฐ.1/1)
6.สนใจและสนุกกับการออกกำลังกาย (มฐ.1/1)
มฐ.ที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและสัมพันธ์
1.ปีนเครื่องเล่นสนามได้(มฐ.2/1)
2.เดินบนกระดานทรงตัวโดยใช้แขนช่วยทรงตัวได้(มฐ.2/1)
3.เดินขึ้นบันไดโดยใช้มือจับราวบันไดได้(มฐ.2/1)
4.เคลื่อนไหวร่างกายตามเพลง(ต.2.1)
5.วิ่งและหยุดได้ (มฐ.2/1)
6.กระโดดพร้อมกันสองขา (มฐ.2/1)
7.กระโดดขาเดียวได้ (มฐ.2/1)
8.โยนลูกบอลได้ (มฐ.2/1)
9.รับลูกบอลด้วยมือได้ (มฐ.2\1)
1.ปีนและคลึงเป็นเส้นเส้น ยาว ก้อนกลม หรือแบน (มฐ.2/1)
2.ร้อยวัสดุที่มีขนาด 1 นิ้ว ต่อกันประมาณ 3-4 ลูก (มฐ.2/1)
3.ตัดกระดาษด้วยกรรไกรได้ (มฐ.2/1)
4.ต่อบล็อกซ้อนกัน 5 ชั้นเป็นแนวตั้ง(มฐ.2/1)
5.วาดภาพเขียนตามจินตนาการได้ (มฐ.2/1)
มฐ.ที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
1.ร่าเริง สดชื่น แจ่มใส อารมณ์ดีเมื่อได้รับคำชมและรางวัล (มฐ.3/1)
2.แสดงท่าทางพอใจเมื่อสามารถทำอะไรได้ด้วยตัวเอง (มฐ.3/2)

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ

มฐ.ที่ 4 มีคุณธรรมจริยธรรมและจิตใจที่งาม

- 1.ช่วยเหลือและแบ่งปันได้บ้างเมื่อมีผู้ขอร้อง(มฐ.4/1)
- 2.แสดงความรักเพื่อนและเมตตาต่อสัตว์ ต้นไม้ ตามคำแนะนำครู (มฐ.4/2)
- 3.เก็บของเล่นเข้าที่เมื่อเล่นเสร็จ รักษาของใช้ส่วนตัวได้โดยไม่ต้องเตือนบ้าง (มฐ.4/3)
- 4.มีความอดทนและรอคอยได้ตามคำแนะนำของครู(มฐ.4/4)
- 5.ทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยมีการดูแลช่วยเหลือบ้าง (มฐ.4/5)

มฐ.ที่ 5 ขึ้นชมและแสดงออกศิลปะดนตรีเคลื่อนไหวและรักการออกกำลังกาย

1. เข้าร่วมกิจกรรมท่องคำคล้องจองและร้องเพลงได้(มฐ.5/1)
2. เคลื่อนไหวร่างกายตามเพลง ตามแบบที่ครูแสดงชอบเล่นและออกกำลังกาย(มฐ.5/2)

พัฒนาการด้านสังคม

มฐ.ที่ 6 ช่วยเหลือตนเองให้เหมาะสมตามวัย

- 1.บอกชื่อจริง นามสกุลชื่อเล่นและเพศได้ (มฐ.6/1)
- 2.ระมัดระวังตนเองและดูแลให้ปลอดภัยโดยมีผู้อื่นคอยดักเตือน(มฐ.6/1)
- 3.ช่วยเหลือตัวเองได้ตามวัยเมื่อประสบปัญหา(มฐ.6/1)
- 4.รับประทานอาหารด้วยตนเอง(มฐ.6/2)
- 5.ล้างแก้วนํ้าดื่มของตนเองได้ (มฐ.6/2)
- 6.ล้างหน้าแปรงฟันด้วยตนเอง(มฐ.6/2)
- 7.ช่วยเหลือตัวเองในการขยับถ่ายและพักผ่อน(มฐ.6/2)
- 8.สวมรองเท้าได้เอง (มฐ.6/2)

มฐ.ที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมและความเป็นไทย

- 1.ไม่ทิ้งขว้างหรือทำลายของสาธารณะหรือธรรมชาติ(มฐ.7/1)
- 2.ทิ้งขยะให้ถูกที่(มฐ.7/1)
- 3.ช่วยกันดูแลต้นไม้(มฐ.7/1)
- 4.มีมารยาทในการไหว้แสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่(มฐ.7/2)
- 5.มีมารยาทในการฟังและพูด(มฐ.7/2)
- 6.ใช้วาจาสุภาพไพเราะเหมาะสมกับวัย(มฐ.7/2)
- 7.มีมารยาทในการรับประทานอาหาร (มฐ.7/2)

มฐ.ที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์อันเป็นประมุข

- 1.เล่นและทำกิจกรรมในกลุ่มเพื่อนได้ (มฐ.8/1)
- 2.เคารพสิทธิผู้อื่น (มฐ.8/1)
- 3.ปฏิบัติตนเป็นผู้นำผู้ตามได้ (มฐ.8/2)
- 4.รู้จักเป็นผู้ให้และผู้รับ (มฐ.8/2)
- 5.รับรู้ว่าข้อตกลงเป็นสิ่งที่ควรยึดถือปฏิบัติร่วมกัน (มฐ.8/3)
- 6.เล่นในกลุ่มเพื่อนได้บ้างแต่เป็นการเล่นเลียนแบบคนอื่น (มฐ.8/3)

พัฒนาการด้านสติปัญญา

มฐ.ที่ 9 ใช้ภาษาได้สื่อสาร เหมาะสมตามวัย

- 1.สนทนาโต้ตอบเป็นคำได้ (มฐ.9/1)
- 2.เขียนหรือขีดเขียนเป็นเส้นหรือภาพถ่ายทอดความรู้สึกและความต้องการ(มฐ.9/2)

มฐ.ที่ 10 มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้ เหมาะสมตามวัย

- 1.บอกเวลาความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆโดยใช้สิ่งที่อยู่ด้วยกัน (มฐ.10/1)
- 2.แก้ไขปัญหาในการเล่น (มฐ.10/2)
- 3.จำแนกจัดกลุ่มสิ่งของต่าง ๆ ตามสีรูปร่างลักษณะ (มฐ.10/3)
- 4.เรียงลำดับสิ่งของต่าง ๆ ได้อย่างน้อย 3 อย่าง (มฐ.10/4)
- 5.นับเลขเรียงลำดับ1-10 ได้ (มฐ.10/5)
- 6.รู้ค่าและบอกค่าของจำนวน 1-3ได้(มฐ.10/25)
- 7.รู้ค่าและบอกค่าจำนวนมากกว่าหรือน้อยกว่าได้ (มฐ.10/5)
- 8.บอกและแสดงตำแหน่งใน-นอกได้(มฐ.10/6)
- 9.บอก/แสดงระยะทางใกล้ไกลโดยชี้แนะ (มฐ.10/7)
- 10.บอกทิศทาง ขึ้น ลง เข้า ออก ได้ตามที่ครูเสนอ(มฐ.10/8)
- 11.บอกเวลากลางวันกลางคืนตามภาพที่ครูเสนอได้ (มฐ.10/9)
- 12.เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ 3 ลำดับได้ตามแบบครู (มฐ.10/10)
- 13.บอกฤดูกาลต่างๆได้อย่างง่ายตามคำแนะนำของครู (มฐ.10/11)

มฐ.ที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

- 1.เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (มฐ.11/1)
- 2.สร้างผลงานกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์(มฐ.11/1)
- 3.เล่นเครื่องดนตรีเคาะจังหวะได้ (มฐ.11/1)
- 4.บอกแสดงความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆได้ (มฐ.11/2)
- 5.สร้างผลงาน เช่น เล่าเรื่องราว/นิทานตามแบบของเด็ก (มฐ.11/3)
- 6.เขียนภาพนำเสนอปัญหาได้(มฐ.11/4)

มฐ.ที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และทักษะในการแสวงหาความรู้

- 1.ฟังนิทานหรือเรื่องราวสั้นๆโดยมีภาพประกอบและบอกชื่อตัวละครได้ (มฐ.12/1,2)
- 2.ฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้ (มฐ.12/1,2)
- 3.สนทนาโต้ตอบซักถามเรื่องราวสั้นได้(ม12/1,2)
- 4.บอกความต้องการขั้นพื้นฐานได้ เช่น หิว ร้อน ปวด (มฐ.12/1,2)
- 5.บอกชื่ออวัยวะของร่างกายและสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวได้ (มฐ.12/1,2)
- 6.พูดคำคล้องจองเพลงสั้นๆเลียนแบบครูได้ (มฐ.12/1,2)
- 7.มองภาพที่ภาพพร้อมออกเสียงตามครู (มฐ.12/1,2)
- 8.เปิดและทำทำอ่านหนังสือได้ (มฐ.12/1,2)
- 9.ขีดเขียนตามความพอใจแสดงถึงความสามารถในการบังคับกล้ามเนื้อเล็กได้ (มฐ.12/1,2)